

Intymne sam na sam ze śpiewem

2019-02-11

Festiwal Opera Rara, za sprawą pasma dedykowanego recitalom, proponuje bezpośrednie spotkanie ze znakomitymi osobowościami artystycznymi i sztuką wokalną. Przed nami pięć recitali z różnymi odcieniami głosu i temperamentu, które ukażą szerokie spektrum repertuaru w przekroju historycznym oraz kulturowym. Będzie to intymne sam na sam ze sztuką wokalną najwyższej próby, którą zapewnią renomowani artyści: Patricia Petibon, Jakub Józef Orliński, Evelina Dobračeva, Sophie Karthäuser i Adriana Kučerová.

Tradycja śpiewu rozwinęła się zarówno na gruncie opery i arii w wersjach koncertowych, jak i za sprawą pieśni. Jej dzieje obejmują całą historię muzyki, jest też formą najbardziej towarzyską i społeczną. Włoska *frottola* czy *vilanella*, hiszpańskie *villancicos*, niemiecka *lied*, francuska *chanson* – to najbardziej globalna i ponadczasowa wypowiedź muzyczna, także liryczna i intymna, bo zainspirowana wierszem.

Szczególnym czasem w dziejach pieśni był okres romantyzmu, kiedy pragnieniem kompozytorów stało się wypowiedzenie słów muzycznym językiem uczuć. Pieśń romantyczna wyrażała emocje, stając się rodzajem muzycznego pamiętnika. Tak pojmowana *Lied* była ściśle związana z niemieckojęzyczną poezją i jej głównymi postaciami, jak Goethe, Heine, Schiller, Eichendorff. Na drugim biegunie tradycji pieśni, u schyłku XIX wieku, wraz z subtelnym, impresjonistycznym stylem muzyki Claudea Debussy'ego rozwinęła się pieśń francuska. Zarówno dla poetów, jak i kompozytorów ważne było dążenie do oddania nastroju chwili i jej kolorytu rytmem oraz melodyką wiersza. Dwa wielkie style pieśni – niemiecki i francuski – zdominują program recitalu belgijskiej sopranistki Sophie Karthäuser. Ceniona na całym świecie interpretatorka dzieł Mozarta, tym razem – za sprawą pieśni Felixa Mendelssohna, Clary Schumann, Claude'a Debussy'ego czy Gabriela Fauré – stworzy wokół słuchaczy nastrojową atmosferę romantyzmu, symbolizmu i impresjonizmu.

Wobec pieśni nie pozostali obojętni przedstawiciele innych szkół narodowych XIX wieku oraz ich kontynuatorzy. Podczas recitalu sopranistki Eveliny Dobračevy zabrzmiały pieśni najważniejszych kompozytorów rosyjskich: Piotra Czajkowskiego, Mikołaja Rimskiego-Korsakowa i Sergiusza Rachmaninowa. Pieśni nasycone duchem ojczyzny i intonacją ojczystego języka odzwierciedlą doskonałą pianistykę szkoły rosyjskiej i nostalgiczny oraz jej emocjonalny wyraz.

W czeskim oraz słowackim tonie zabrzmiały recitali Adriany Kučerovej. Słowacka śpiewaczka z wielkim sukcesem występuje na międzynarodowych scenach teatrów muzycznych, od mediolańskiej La Scali po Theater an der Wien i sceny festiwalowe m.in. Salzburga, Glyndebourne i BBC Proms. Artystka wykona pieśni miłosne Antonína Dvořáka oraz utwory mniej znanych w Polsce kompozytorów słowackiego pochodzenia: Mikuláša Schneidera-Trnavský'ego, twórcę kanonu słowackich pieśni tradycyjnych, i Eugena Suchoňa, jednego z najważniejszych słowackich kompozytorów pieśni i opery narodowej w XX wieku.

Młody kontratenor i wschodząca gwiazda opery Jakub Józef Orliński wykona utwory ze swojej debiutanckiej płyty *Anima Sacra* oraz wybrane pieśni, a szczególnie interesującym punktem jego recitalu będą te napisane przez polskich kompozytorów. Zabrzmiały więc *Cztery sonety miłosne* Tadeusza Bairda skomponowane do słów Williama Szekspira, *Pieśni kurpiowskie op. 58* Karola Szymanowskiego inspirowane tradycyjną muzyką i folklorem kurpiowskim oraz pieśni do słów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej napisane przez jednego z najbardziej interesujących

współcześnie polskich kompozytorów – Pawła Łukaszewskiego.

Znaczenie dla pieśni ma nie tylko poezja, ale także muzyczna wyobraźnia ludu i anonimowych twórców – tych z wieków nam bliższych, jak i odległych. Pozostał po nich repertuar stale witalny i na nowo odkrywany, o czym zaświadczy recital Patricii Petibon. Sopranistka, dzięki wybranym ariom barokowym i tradycyjnym dawnym pieśniom z Peru, Francji czy Wysp Brytyjskich, wykreuje *Nouveau Monde* – nowy muzyczny świat. U boku francuskiej sopranistki koloraturowej wystąpi La Cetra Barockorchester, uznany na międzynarodowych scenach muzycznych zespół doskonale wykształcony w duchu praktyki wykonawstwa historycznego. Petibon i La Cetra Barockorchester słyną z dynamicznego, świeżego i współczesnego podejścia do muzyki. Dla Festiwalu Opera Rara ożywią muzykę przeszłości.

Pasmo festiwalowych recitali wokalnych, w których zabrzmiały arie barokowe, fragmenty z oper XVIII i XIX wieku, pieśni romantyczne, tradycyjne, ale też piosenki jazzowe i musicalowe to manifestacja twórczego podporządkowania się jednej idei – muzycznego przedstawienia treści poetyckiej (w wierszu, poezji, czy tekście piosenki). Esencją wszystkich tych form jest śpiew. Jak miał rzec Claude Debussy: *muzyka zaczyna się tam, gdzie słowo jest bezsilne*. Śpiew jest dopełnieniem i pomostem łączącym słowo z dźwiękiem, poezję z muzyką, artystę ze słuchaczem.

Recitale wokalne w ramach festiwalu Opera Rara

środa, 13 lutego, 19.00 Teatr im. J. Słowackiego
JAKUB JÓZEF ORLIŃSKI - RECITAL

Józef Jakub Orliński kontratenor

Michał Biel fortepian

czwartek, 14 lutego, godz. 19.00, Aula Collegium Novum

EVELINA DOBRACEVA - RECITAL

Evelina Dobraceva sopran

Semion Skigin fortepian

piątek, 15 lutego, godz. 19.00, Aula Collegium Novum
SOPHIE KARTHAUSER - RECITAL

Sophie Kartäuser soprano

Eugene Asti fortepian

**Magiczny
Kraków**

sobota, 16 lutego, godz. 19.00, Aula Collegium Novum

ADRIANA KUCEROVA - RECITAL

Adriana Kucerova sopran

Robert Pechanec fortepian

niedziela, 17 lutego, godz. 19.00, Sukiennice

PATRICIA PETIBON & La Cetra Barockorchester

Jednocześnie z przykrością informujemy, że zaplanowany na 12 lutego recital mistrzowski Danielle De Niese w ramach festiwalu Opera Rara nie odbędzie się z powodu choroby artystki.